

ИСТОРИЈА

POV D-S014

POV.14.SR.R.K1.40

4772

12

Историја

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте све упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **120** минута без паузе.

Испред сваке групе задатака упутство је за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 40 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешили у писању одговора, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Правилно

A **X** B ☐ C ☐

Исправак погрешног уноса

A ☒ B ☐ C **X** C *J*

Неправилно

A ☐ B ☒ C ☒

↑
Преписан тачан одговор

↑
Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

J

↑
Прецртан нетачан одговор у заградама

↑
Тачан одговор

↑
Скраћени потпис

Историја

I Задаци вишеструког избора

У наредним задацима од више понуђених одговора само **један** је тачан.
Тачне одговоре морате да означите знаком »Х« на листу за одговоре.

1. Који од наведених народа у Европи је први производио и употребљавао гвожђе?

- A. Етрурчани
- B. Феничани
- C. Келти
- D. Македонци

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Шта је од наведеног обележило владавину фараона Аменофиса IV Ехнатона?

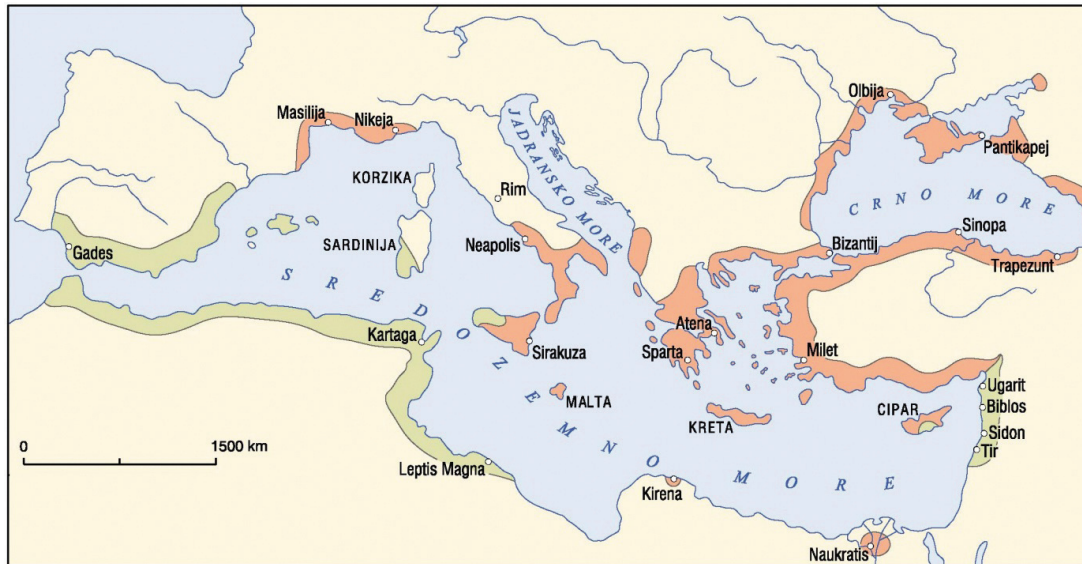
- A. забрана поштовања Атона
- B. пренос резиденције из Амарне у Тебу
- C. забрана поштовања египатских династичких богова
- D. грађење храма у Абу-Симбелу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

3. Шта од наведеног приказују подручја на историјској карти обележена зеленом и наранџастом бојом?

- A. римска освајања током пунских ратова
 B. колоније Грка и Феничана на Средоземном и Црном мору
 C. средоземни базен у време Велике сеобе народа
 D. трагове египатске цивилизације на средоземном базену

A. ☐
 B. ☐
 C. ☐
 D. ☐

4. Шта су од наведеног били римски колони у периоду Римског Царства?

- A. пролетаријат
 B. закупци земље римских велепоседника
 C. насељеници у новоосвојеним провинцијама
 D. војници пешаци

A. ☐
 B. ☐
 C. ☐
 D. ☐

5. Која од наведених су два најважнија налазишта хварске културе?

- A. Грапчева пећина и Маркова пећина
 B. Данило и Смилчић
 C. Сопот и Оток
 D. Велика пећина и Ромуалдова пећина

A. ☐
 B. ☐
 C. ☐
 D. ☐

Историја

6. За време којег су римског цара страдали солински мученици св. Дује (sv. Dujam) и св. Анастасије (sv. Anastazije-Сташ)?

- A. Диоклецијана
- B. Домицијана
- C. Галерија
- D. Нерона

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. Где се и када почиње употребљавати врста писма приказана на слици у прилогу?

- A. у Египту у 4. миленијуму пре нове ере
- B. у Индији у 3. миленијуму пре нове ере
- C. у Кини у 3. миленијуму пре нове ере
- D. у Сумеру у 4. миленијуму пре нове ере

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

8. Шта се величало оваквим вајарским приказима цара Августа у римској држави?

- A. републиканство
- B. тетрархија
- C. царски култ
- D. Христово рођење

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

9. Којој од наведених култура припада материјални споменик приказан на слици у прилогу?

- A. хетитској
- B. минојској
- C. микенској
- D. римској

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

POV D-S014

01

Историја

10. Шта је од наведеног последица Пелопонеског рата?

- A. јачање Атине
- B. криза полиса
- C. персијско заузимање Тракије
- D. јачање Рима

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Име којег од наведених народа недостаје на месту упитника на приказаној историјској карти?

- A. Англи
- B. Готи
- C. Нормани
- D. Словени

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

12. Са којим од наведених лица папа Лав IX улази у сукоб који завршава црквеним расколом 1054. године?

- A. са византијским царем Константином IX
- B. са кијевским митрополитом Хиларионом
- C. са римским опатом Хумбертом
- D. са цариградским патријархом Михајлом Церуларијем

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Како се зове државно уређење у којем врховну власт има највиши световни и верски вођа Арапа?

- A. егзархат
- B. султанат
- C. калифат
- D. принципат

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

14. Шта је од наведеног хрватско-угарски краљ Андрија II потврдио Златном булом из 1222. године?

- A. аутономију далматинских комуна
- B. права средњег и нижег племства
- C. настанак слободних краљевских градова
- D. оснивање Загребачке бискупије

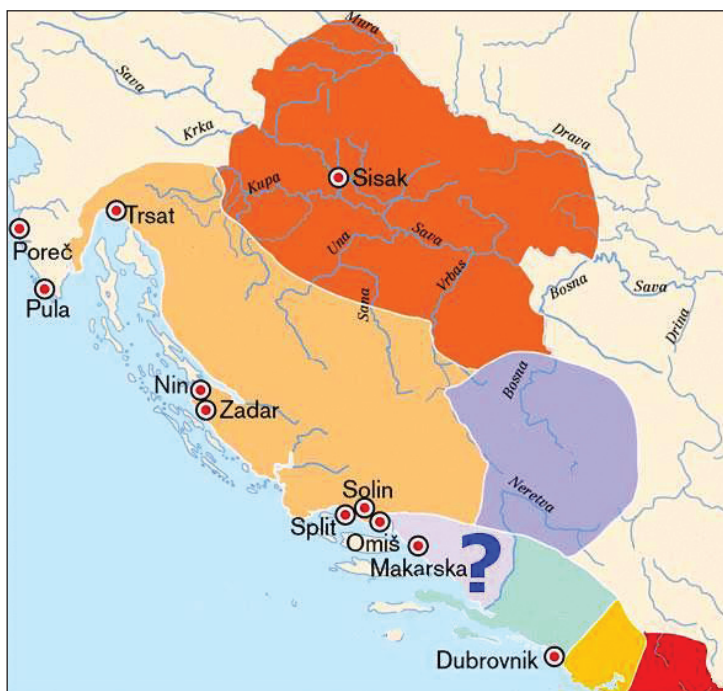
A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

15. Како се зове подручје на историјској карти обележено упитником?

- A. Далматинска Хрватска
- B. Кнежевина Хрватска, Далмација и Славонија
- C. Краљевина Хрватска и Далмација
- D. Неретванска кнежевина

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

16. Које од наведених лица је срушило Астечко Царство?

- A. Дијего де Алмагро (Diego de Almagro)
- B. Фердинанд Магелан (Ferdinand Magellan)
- C. Франциско Пизаро (Francisco Pizarro)
- D. Ернан Кортес (Hernán Cortés)

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

Историја

17. Од којег је века територија Истре била политички подељена на начин приказан на историјској карти?

- A. од 12. века
- B. од 13. века
- C. од 14. века
- D. од 15. века

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

18. Које од наведених лица је било намесник краља Ладислава Напуљског у Далмацији и Хрватској?

- A. Хрвоје Вукчић Хрватинић
- B. Никола Горјански
- C. Сандаљ Хранић
- D. Стјепан Лацковић

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

19. Уз коју се од наведених битака везује израз први расап краљевине хрватског?

- A. уз битку на Косову пољу
- B. уз битку на Крбавском пољу
- C. уз битку на Мохачком пољу
- D. уз битку код Сиска

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

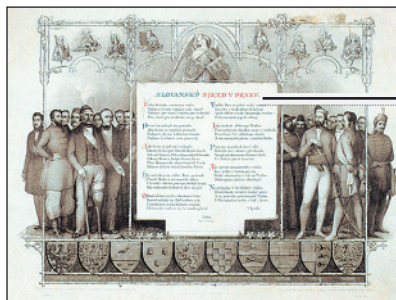
Историја

20. Шта се од наведеног односи на хрватског краља Стјепана Држислава?

- A. добијање знакова краљевске части од византијског цара Василија II
- B. територијални врхунац Хрватског Краљевства
- C. одржавање црквених сабора у Сплиту
- D. почетак процеса покрштавања

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

21. За време којег се од наведених догађаја одвија политички скуп у Прагу приказан на слици у прилогу?

Slavenski kongres u Pragu

- A. проглашења независности Чехословачке
- B. револуције 1848/1849. године
- C. француске револуције
- D. проглашења Аустро-угарске нагодбе

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

22. Какву су политику проводили хабзбуршки владари у време планске изградње војно-крајишких градова Нове Градишке, Госпића и Бјеловара?

- A. Метерниховог апсолутизма
- B. просвећеног апсолутизма
- C. Баховог апсолутизма
- D. дворског апсолутизма

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

23. Који од наведених народа није имао колоније на тлу данашњих Сједињених Америчких Држава?

- A. Енглези
- B. Немци
- C. Холанђани
- D. Шпанци

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

<p>24. Која је од наведених држава осигурала надзор зоне Панамског канала почеком 20. века?</p> <p>A. Француска B. Сједињене Америчке Државе C. Шпанија D. Велика Британија</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>25. Шта се од наведеног односи на 1797. годину?</p> <p>A. престанак постојања Млетачке Републике B. почетак Наполеоновог периода C. крај француске револуције D. успостава Директоријума</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Које од наведених лица је било први ректор Свеучилишта Фрање Јосипа I у Загребу?</p> <p>A. Фердо Шишић B. Иван Кукуљевић Сакцински C. Изидор Кршњави D. Матија Месић</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. На којем је од наведених простора фра Грга Мартић био носилац народног препорода Хрвата?</p> <p>A. Босне и Херцеговине B. Далмације C. Градишћа/Бургеланда D. Срема, Бачке и Баната</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S014</p> <div><p>01</p></div>	

Историја

31. Како се зове документ чији је саставни део одломак из приказаног историјског извора?

1. Држава Срба, Хрвата и Словенаца, (...) ће бити уставна, демократска и парламентарна монархија на челу с династијом Карађорђевића, (...)
5. Сва три народна имена: Срби, Хрвати и Словенци, потпуно су равноправна на целој територији Краљевине, (...)
13. Устав, који ће после закључења мира донети Уставотворна Скупштина, изабрана на основи општег и једнаког, непосредног и тајног права гласа, биће основа целом државном животу, (...)
Устав се има примити у целини, у Уставотворној скупштини, бројно квалификованом већином.

- A. Загребачка резолуција
B. Мајска декларација
C. Крфска декларација
D. Нишка декларација

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

32. Које се од наведених питања решавало на конференцији у Вашингтону 1921/1922. године?

- A. разоружавања Француске
B. поморског наоружања
C. нуклеарног наоружања
D. разоружавања САД-а

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

33. Којој је од наведених странака припадао Божидар Маговац који је на ослобођеној територији под партизанским надзором покренуо штампање новина »Слободни дом«?

- A. Самосталној демократској странци
B. Хрватској странци права
C. Хрватској сељачкој странци
D. Комунистичкој партији Хрватске

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

34. Који од наведених ратова је изазвао територијалне промене приказане на историјским картама?

- A. Први светски рат
- B. Други светски рат
- C. Италијанско-турски рат
- D. Други балкански рат

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

35. Који од наведених политичара је заговарао идеју југославенског унитаризма/ интегралног југославенства у Краљевству/Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца до 1927. године?

- A. Анте Павелић
- B. Младен Лорковић
- C. Стјепан Радић
- D. Светозар Прибићевић

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

Историја

36. Чије војне јединице недостају на месту обележеном упитником на приказаној слици у прилогу?

Pregled postrojbi na teritoriju NDH (1941. - 1945.)					
Postrojbe	1941.	1942.	1943.	1944.	1945.
NDH	107.000	167.000	225.000	230.000	200.000
Njemačke	18.000	87.000	280.000	420.000	180.000
?	180.000	250.000	200.000	/	/
Četničke	15.000	60.000	35.000	55.000	35.000
Partizanske	27.800	47.000	170.000	540.000	550.000
Ukupno	347.000	564.000	630.000	1.035.000	820.000

- A. совјетске
- B. италијанске
- C. усташке
- D. британске

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Које су од наведених права имали народи Социјалистичке Федеративне Републике Југославије према Уставу из 1974. године?

- A. вишестраначког система
- B. слободног тржишта
- C. самоопредељења до отцепљења
- D. самосталне спољне политике

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Шта се од наведеног односи на Други ватикански сабор Католичке цркве (1962 – 1965)?

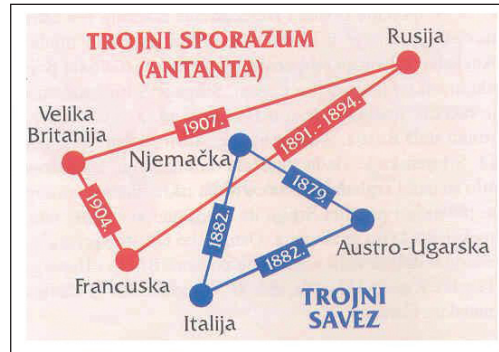
- A. осуда глобализације и секуларизираниог друштва
- B. екуменизам, миротворство и литургија на народном језику
- C. прихватање догме о папинској непогрешивости
- D. забрана политичког деловања католицима

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

39. Како се зове политика која је резултирала војним и политичким поделама приказаним на слици у прилогу?

- A. политика »мирољубиве коегзистенције«
- B. политика »велике батине«
- C. политика империјализма
- D. политика детанта

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

40. Којим је од наведених докумената усвојен тромесечни мораторијум на провођење одлуке о самосталности и суверености Републике Хрватске и Републике Словеније?

- A. Загребачком резолуцијом
- B. Женевском декларацијом
- C. Бријонском декларацијом
- D. Мајском декларацијом

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

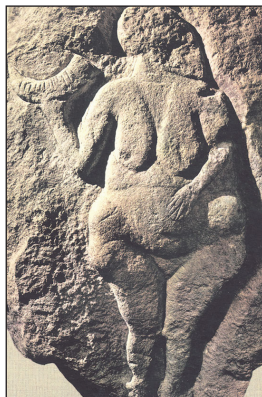
II Задаци кратког одговора

У наредним задацима одговорите кратким одговором (са једном речи, са неколико речи или једноставном реченицом).

Одговоре упишите само на за то предвиђено место у испитној књижици.

Не попуњавајте простор за бодовање.

41. У којем се периоду праисторије јављају мотиви жена као на слици у прилогу?

0

☐

1

☐

бод

42. Који полис са Пелопонеза **није прихватао** робно-новчани систем?

0

☐

1

☐

бод

43. У ком веку започиње римско освајање Илирика?

0

☐

1

☐

бод

POV D-S014

02

Историја

<p>44. Којим су уговором Лотар, Карло Ћелави и Лудвик Немачки поделили Франачко Царство на три дела?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>45. Који се хрватски кнез истакао 871. године као франачки савезник у борбама за ослобођење града Барија од Сарацена?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Како се звао савез немачких трговачких градова којима је седиште било у Либеку (Lübeck)?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Који је хрватски племић носио титулу »бан Хрватске и Далмације и господар Босне«?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Који је мир био главни повод пружања отпора Зринских и Франкопана апсолутизму и централизму Беча?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div>POV D-S014</div> <div> <div>02</div> </div>	

Историја

<p>49. Како се зове највећа управно-територијална јединица у Османском Царству?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>50. Како се зове дело Шарла де Монтескјеа (Charles de Montesquie) у којем се залаже за тродеобу власти?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Како се звала посебна регрутована војна јединица у Славонији која је ратовала за Марију Терезију у Рату за аустријско наслеђе?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Како су се звали чланови тајних друштава насталих у Краљевини Обе Сицилије током наполеонских ратова?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Како се зове скуп писаних и обичајних права која уређују државно-правни положај Краљевине Далмације, Хрватске и Славоније у склопу Краљевине Угарске?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div>POV D-S014</div> <div> <div>02</div> </div>	

Историја

<p>54. Које је године одржано заседање Хрватског сабора на којем је консензусом усвојен чланак 42. »О одношењу краљевине Далмације, Хрватске и Славоније према круни и краљевини Угарској«?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>55. Како се зове документ који изражава политичке ставове исказане у приказаном историјском извору?</p> <div data-bbox="201 745 1294 952" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"><p>Заступници, удружени у Југославенском клубу, захтијевају на основу народног начела и хрватског државног права уједињење свих крајева монархије шта их настављају Словенци, Хрвати и Срби у једно самостално државно тијело слободно од свакога туђег господства и саграђено на демократској подлози а под жезлом хабсбуршко-лотариншке династије.</p></div> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. У којој европској држави је успостављен ауторитарни режим који се одржао од 1939. до 1975. године?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>57. Која су се два комунистичка државника сукобила током кризе изазване резолуцијом Информбироа?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="188 2022 360 2056">POV D-S014</div> <div data-bbox="1302 1980 1453 2116"> 02</div>	

Историја

<p>58. У којој су бици прекретници у Другом светском рату Б. Л. Монтгомери (B. L. Montgomery) и Е. Ромел (E. Rommel) били на супротстављеним странама?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>59. Како се зове место највећег страдања Бошњака током рата у Босни и Херцеговини од 1992. до 1995. године?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>60. У коју је међународну организацију Хрватска примљена 2009. године као пуноправни члан?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>POV D-S014</p> <div><p>02</p></div>	

Историја

III Задаци вишеструког избора (хронологије)

У наредним задацима од више понуђених одговора само један је тачан.
Тачне одговоре морате да означите знаком »Х« на листу за одговоре.

61. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених процеса из грчке историје старог века?

- A. врхунац микенске цивилизације → врхунац критско-минојске цивилизације → сеоба Дорана → велика колонизација Грка
- B. врхунац критско-минојске цивилизације → врхунац микенске цивилизације → велика колонизација Грка → сеоба Дорана
- C. врхунац критско-минојске цивилизације → врхунац микенске цивилизације → сеоба Дорана → велика колонизација Грка
- D. врхунац критско-минојске цивилизације → сеоба Дорана → врхунац микенске цивилизације → велика колонизација Грка

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62. Који низ одређује тачан хронолошки редослед пада наведених простора под власт Турака Османлија?

- A. пад Цариграда → пад Кључа → пад тврђаве Цимпе → пад Београда
- B. пад тврђаве Цимпе → пад Цариграда → пад Кључа → пад Београда
- C. пад Кључа → пад Цариграда → пад тврђаве Цимпе → пад Београда
- D. пад Београда → пад Кључа → пад Цариграда → пад тврђаве Цимпе

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

63. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из хрватске историје развијеног средњег века и почетка раног новог века?

- A.** избор Крсте Франкопана за чуваоца и браниоца Краљевине → избор Фердинанда Хабзбуршког за краља (Сабор у Цетинграду) → избор Ивана Запоље за краља (Сабор у Дубрави) → убиство бана Стјепана Лацковића
- B.** избор Фердинанда Хабзбуршког за краља (Сабор у Цетинграду) → убиство бана Стјепана Лацковића → избор Крсте Франкопана за чуваоца и браниоца Краљевине → избор Ивана Запоље за краља (Сабор у Дубрави)
- C.** убиство бана Стјепана Лацковића → избор Крсте Франкопана за чуваоца и браниоца Краљевине → избор Фердинанда Хабзбуршког за краља (Сабор у Цетинграду) → избор Ивана Запоље за краља (Сабор у Дубрави)
- D.** избор Ивана Запоље за краља (Сабор у Дубрави) → избор Фердинанда Хабзбуршког за краља (Сабор у Цетинграду) → избор Крсте Франкопана за чуваоца и браниоца Краљевине → убиство бана Стјепана Лацковића

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

64. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из хрватске историје из периода династије Арпадовића?

- A.** Златна була Беле IV → основана Загребачка бискупија → крунисање Коломана у Биограду → Златна була Андрије II
- B.** крунисање Коломана у Биограду → Златна була Беле IV → основана Загребачка бискупија → Златна була Андрије II
- C.** основана Загребачка бискупија → крунисање Коломана у Биограду → Златна була Андрије II → Златна була Беле IV
- D.** Златна була Андрије II → Златна була Беле IV → основана Загребачка бискупија → крунисање Коломана у Биограду

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

Историја

65. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из времена хрватског препорода и револуционарне 1848/1849. године?

- A.** оснивање првих политичких странака → одржан први заступнички говор на хрватском језику → хрватски језик проглашен службеним → одржан први хрватски заступнички сабор
- B.** одржан први заступнички говор на хрватском језику → оснивање првих политичких странака → одржан први хрватски заступнички сабор → хрватски језик проглашен службеним
- C.** оснивање првих политичких странака → хрватски језик проглашен службеним → одржан први заступнички говор на хрватском језику → одржан први хрватски заступнички сабор
- D.** одржан први хрватски заступнички сабор → оснивање првих политичких странака → хрватски језик проглашен службеним → одржан први заступнички говор на хрватском језику

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

66. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из историје уједињења Италије?

- A.** битка код Мађенте (Magenta) → проглашење Краљевине Италије → прикључење Венеције → прикључење Рима
- B.** проглашење Краљевине Италије → битка код Мађенте (Magenta) → прикључење Рима → прикључење Венеције
- C.** прикључење Рима → прикључење Венеције → битка код Мађенте (Magenta) → проглашење Краљевине Италије
- D.** битка код Мађенте (Magenta) → прикључење Венеције → прикључење Рима → проглашење Краљевине Италије

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

67. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених промена из историје истакнуте хрватске политичке странке до средине 20. века?

- A. Хрватска републиканска сељачка странка → Хрватска сељачка странка → Сељачко-демократска коалиција → Хрватска пучка сељачка странка
- B. Хрватска сељачка странка → Хрватска пучка сељачка странка → Сељачко-демократска коалиција → Хрватска републиканска сељачка странка
- C. Хрватска пучка сељачка странка → Хрватска републиканска сељачка странка → Хрватска сељачка странка → Сељачко-демократска коалиција
- D. Хрватска републиканска сељачка странка → Сељачко-демократска коалиција → Хрватска пучка сељачка странка → Хрватска сељачка странка

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

68. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из историје Русије током Првог светског рата?

- A. фебруарска револуција → мир у Брест-Литовску → »Априлске тезе« → октобарска револуција
- B. октобарска револуција → мир у Брест-Литовску → фебруарска револуција → »Априлске тезе«
- C. фебруарска револуција → »Априлске тезе« → октобарска револуција → мир у Брест-Литовску
- D. октобарска револуција → фебруарска револуција → мир у Брест-Литовску → »Априлске тезе«

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

69. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из дипломатске историје Другог светског рата?

- A.** Атлантска повеља → конференција у Техерану → конференција у Јалти → конференција у Постдаму
- B.** конференција у Техерану → Атлантска повеља → конференција у Јалти → конференција у Постдаму
- C.** конференција у Јалти → конференција у Постдаму → Атлантска повеља → конференција у Техерану
- D.** конференција у Постдаму → конференција у Техерану → конференција у Јалти → Атлантска повеља

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

70. Који низ одређује тачан хронолошки редослед наведених догађаја из хрватске историје почеком Другог светског рата?

- A.** оснивање Сисачког партизанског одреда → приступање Краљевине Југославије Тројном пакту → проглашење НДХ → напад на Краљевину Југославију
- B.** напад на Краљевину Југославију → приступање Краљевине Југославије Тројном пакту → проглашење НДХ → оснивање Сисачког партизанског одреда
- C.** приступање Краљевине Југославије Тројном пакту → напад на Краљевину Југославију → проглашење НДХ → оснивање Сисачког партизанског одреда
- D.** оснивање Сисачког партизанског одреда → приступање Краљевине Југославије Тројном пакту → напад на Краљевину Југославију → проглашење НДХ

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Историја

IV Задаци вишеструког избора (уз полазни садржај)

У наредним задацима проучите историјске изворе, историјске карте и слике у прилозима, а затим одговорите на постављена питања.

Од више понуђених одговора само **један** је тачан.

Тачне одговоре морате да означите знаком »Х« на листу за одговоре.

71. Пажљиво погледајте храм приказан на слици у прилогу и одговорите на постављена питања.

71.1. За време владавине којег римског цара је подигнут храм приказан на слици у прилогу?

- A. Августа
- B. Диоклецијана
- C. Константина
- D. Трајана

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

71.2. Коме је од наведених подигнут храм приказан на слици у прилогу?

- A. весталкама
- B. богу Митри
- C. свим римским боговима
- D. Ромулу и Рему

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Историја

72. Пажљиво прочитајте приказани историјски извор и одговорите на постављена питања.

У овом гробу се заснива (...) жена краљу Михајлу и мајка Стјепана краља. Владала је краљевинам. Осмога дана прије октобарских ида овдје је у миру покопана 976. године од утјеловљења господинова, индикције четврте, петога мјесечева цикла, седамнаесте епакте, петога сунчева круга који се поклапа са шестим. И она која за живота бијаше краљица, постаде и мајком сирочади и заштитницом удовица. Човјече, који гледаш реци: »Боже, смилуј се души њеној!«

72.1. Како се зове жена која се спомиње у приказаном историјском извору?

- A. Бузила
- B. Јелена
- C. Маруша
- D. Марија

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

72.2. У којем је од наведених градова пронађен приказани историјски извор?

- A. у Солину
- B. у Сплиту
- C. у Трогиру
- D. у Задру

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Историја

73. Пажљиво прочитајте приказани историјски извор и одговорите на постављена питања.

Ми Андрија божјом и апостолске столице милошћу бискуп Кнински и опат Топлички, кнезови Иван Торкват од Крбаве, Никола Зрински, Крсто и Вук браћа и Јурај Франкопан Сењски, Крчки и Модрушки, (...) и свиколици остали племићи и великаши, као шта и савколик народ племенитих жупанија, градова и котара Краљевине Хрватске исповиједамо, признајемо и на вјечно знање дајемо овим листом свакому! Пошта је прејасни и премогући принцип и господин Фердинанд, божјом милошћу чешки и хрватски краљ, шпањолски инфант, Светога Римскога Царства изборник, надвојвода аустријски, (...) послао к нама ових дана савјетнике свога светог краљевског величанства, (...) ови нас у име споменутога краљевског величанства, од којег имају довољну пуномоћ, замолише да признамо његово величанство за нашега законитог и наравског краља и господара, а прејасну владарицу и госпођу Ану, угарску, чешку и хрватску краљицу, за нашу премилостиву владарицу и господарицу, па да о томе положимо присегу вјерности и поклонства.

73.1. Како се зове приказани историјски извор?

- A. Цетинградска повеља
- B. Златна була
- C. Фелицијанова исправа
- D. Пакта конвента (Pacta conventa)

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

73.2. Која од наведених династија ступа на хрватски престо на основу одлуке приказане у историјском извору?

- A. Арпадовићи
- B. Анжујци
- C. Хабзбурговци
- D. Јагеловићи

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

74. Пажљиво прочитајте одломак из приказаног историјског извора и одговорите на постављена питања.

Овдје је забиљежено оно шта је Вилиам (William), краљ Енглеза, у савјету са својим велможама установио након освајања Енглеске:

1. Прво, изнад свега он жели да се један Богштује у цијелом његовом краљевству, да једна вјера у Христа буде неповредива, и да влада мир и сигурност међу Енглезима и Норманима.
2. Ми такођер одређујемо да сваки слободни човјек присегом и уговором потврди да ће бити одан краљу Вилиаму како у Енглеској тако изван ње, да ће у пуној вјерности са њим бранити његове земље и част те бранити њега од његових непријатеља.
3. И желим, поврх тога, да су сви људи које сам са собом довео, или који су дошли након мене, заштићени мојим миром и да живе у миру.

74.1. После које од наведених битака краљ из приказаног историјског извора долази на енглеско престо?

- A. код Ациникурта (Azincourt)
- B. код Кречија (Crecy)
- C. код Хастингса
- D. код Лондона

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

74.2. На коју се од наведених цркви односи фраза »једна вера« у Христа из приказаног историјског извора?

- A. на Англиканску цркву
- B. на Католичку цркву
- C. на Православну цркву
- D. на Калвинистичку цркву

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

75. Пажљиво прочитајте одломак из приказаног историјског извора и одговорите на постављена питања.

(...) опасно се племе (...) приближило границама Угарске. Већ је више година глас и страх пред тим народом обилазио цијели свет. (...) Кад су гласови о доласку (...) народа који сије смрт дошли од ушију Угара, њима се то учинило попут игре или некога испразнога сна зато шта су такве гласине често узалуд слушали и јер су се уздали у бројну војску свога краљевине. Распустили су се, наиме, због дуготрајнога мира и одучили од суровога оружја па су их, обамрле од лијености и тромости, привлачила само тјелесна задовољства.

75.1. О ком се од наведених племена/народа говори у приказаном историјском извору?

- A. о Русима
- B. о Хунима
- C. о Сараценима
- D. о Татарима

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

75.2. Који од наведених владара је био на челу Угарско-Хрватске Краљевине у време настанка приказаног историјског извора?

- A. Андрија II
- B. Бела II
- C. Бела IV
- D. Емерик

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

76. Пажљиво погледајте приказану слику у прилогу и одговорите на постављена питања.

76.1. Који од наведених догађаја из француске револуције приказује слика у прилогу?

- A. напад на Версај
- B. напад на Народну скупштину
- C. напад на Бастољу
- D. напад на Лувр

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

76.2. Којег се од наведених датума догодио догађај приказан на слици у прилогу?

- A. 14. јула 1789. године
- B. 27. августа 1789. године
- C. 20. септембра 1792. године
- D. 30. јуна 1793. године

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

77. Пажљиво погледајте приказану слику у прилогу и одговорите на постављена питања.

77.1. Које од наведених лица је било хрватски бан у време изградње и отварања грађевине приказане на слици у прилогу?

- A. Драгутин Куен Хедревари
- B. Иван Мажуранић
- C. Јосип Шокчевић
- D. Ладислав Пејачевић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

77.2. Који се од наведених догађаја везује уз свечаност отворања грађевине приказане на слици у прилогу?

- A. атентат на Славка Цуваја
- B. паљење хрватске заставе
- C. атентат на Фрању Фердинанда
- D. паљење мађарске заставе

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Историја

78. Пажљиво прочитајте одломак из приказаног историјског извора и одговорите на постављена питања.

Први су отпор 5. септембар 1920. пружили хрватски сељаци у Великом Грђевцу. Оданле се буна проширила у бјеловарском, гарешничком и грубишнопољском котару, гдје се пролило доста крви, а у Ивањској су убијена 2 сељака. Буна је допрла на југ у чазмански котар, гдје је у кришкој опћини дошло до сукоба с оружницима и с војском.

78.1. Због чега су сељаци из приказаног историјског извора пружали отпор властима?

- A. због замене валуте
- B. због регрутација
- C. због жигосања стоке
- D. због »Обзнане«

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

78.2. Војска које од наведених држава се спомиње у приказаном историјском извору?

- A. Државе Словенаца, Хрвата и Срба
- B. Краљевине Србије
- C. Краљевине Црне Горе
- D. Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

79. Пажљиво прочитајте одломак из приказаног историјског извора и одговорите на постављена питања.

Кад сам једном донио одлуку, послјије нисам више о томе разбијао главу. Бацање бомбе окончало је рат и спасило милијуне живота.
Ако бомба експлодира... имат ћу чекић за оне момке... Сила је једино шта Руси разумију.

79.1. О којем се од наведених догађаја говори у приказаном историјском извору?

- A. о савезничком уласку у Берлин
- B. о бацању атомске бомбе на Хирошиму и Нагасаки
- C. о савезничком бомбардовању Дрездена
- D. о савезничком искрцавању у Нормандији

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

79.2. Који је од наведених америчких председника изговорио речи из приказаног историјског извора?

- A. Двајт Ајзенхауер (Dwight Eisenhower)
- B. Френклин Д. Рузвелт (Franklin D. Roosevelt)
- C. Хери Труман (Harry Truman)
- D. Џон Ф. Кенеди (John F. Kennedy)

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Историја

- 80.** Пажљиво прочитајте одломак из приказаног историјског извора и одговорите на постављена питања.

ХРВАТСКИ САБОР

Утврђује да је улазак Републике Хрватске у пуноправно чланство (...) стратешки национални циљ којем ће у даљњем дјеловању Хрватски сабор давати пуну и сталну потпору.

Потврђује своју опредељеност да се укључивање Републике Хрватске (...) треба темељити на индивидуалном приступу и постигнућима.

Истиче да је Република Хрватска по свом наслеђу, култури и геополитичком положају дио средњоевропског, медитеранског круга и жели активно и свестрано придонијети напорима међународне заједнице (...) на постизању и успостављању политичке стабилизације и трајног мира у југоисточној Еуропи. (...)

Потиче Владу Републике Хрватске да до краја вељаче 2003. године поднесе захтјев за пуноправно чланство Републике Хрватске (...), а о процесу преговора извјешћује Хрватски сабор.

- 80.1.** О каквим тежњама хрватске политике сведочи приказани историјски извор?

- A. о сарадњи са Међународним монетарним фондом
- B. о уласку у НАТО пакт
- C. о придруживању Европској унији
- D. о уласку у Уједињене нације

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

- 80.2.** Које од наведених лица је било председник Владе Републике Хрватске у време настанка приказаног историјског извора?

- A. Фрањо Грегурић
- B. Ивица Рачан
- C. Јадранка Косор
- D. Златко Матеша

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S014

02

Историја

Празна страница

POV D-S014

99

Историја

Празна страница

POV D-S014

99

Историја

Празна страница

POV D-S014

99